

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

247. An, & qualiter Resignans, sive simpliciter, sive in favorem percipere
possit fructus provenientes, seu cessos ante dictam resignationem, seu
abdicationem tituli & possessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Questio 247. An, & qualiter resignans
sive simpliciter, sive in favorem percipere
possit fructus provenientes, seu cessos ante di-
eiam resignationem, seu abdicationem tituli
& possessionis?

Respondeo primò: in resignatione pura &
simplice fructus civiles (quales, ut Tond. q. 9.
benef. p. 3. c. 16. 4. n. 9. dicuntur, qui non ex corpore a-
liquo, sed ex jure proveniunt, ut pensiones annua ex
pecunia ad censum datā, pensiones & redditus ex
locagii adūm) etiam qui cessi ante talēm resignationem,
sed necdum percepti à resignante, post re-
signationem hanc admis̄am spectant integri ad
succes̄orem in beneficio, nisi resignans sibi illos
expres̄e reservaverit; quis si id non fecerit, videtur
una cum titulo beneficii abdicāre à se omne & to-
tum jus suum. Tond. loc. cit. n. 12. Lott. l. 1. q. 4. n.
33. Secūs ac accidit in vacatione necessaria, nimi-
rum beneficiate moriente; nam quia in eo nullus
actus, per quem jus vel actionem ad illos fructus
remissile videatur, considerari potest, transmitti-
tur jus illud & actio ad hæredes defuncti, & non ad
succes̄orem in beneficio. Atque ita fructus hi ci-
viles (utpote qui, ut Lott. loc. cit. n. 32. quotidie inci-
piunt deberi, & in consequens magis dicuntur ob-
ventiones quam fructus) si que ad diem mortis ces-
si, pro rata temporis pertinent ad hæredes defun-
cti, & non ad succes̄orem in beneficio, v.g. posse-
xor beneficii obiit 25. Maii, & terminus cens⁹ an-
nui cesserat die 25. Aprilis, hæredes defuncti habent
integrum terminum unius anni maturatum seu
cessum 25. Aprilis, & preterea ratam portionem
unius mensis, qui lapsus est à die termini usque ad
diem mortis beneficiati. Lott. loc. cit. à n. 30. Tond.
loc. cit. à n. 11. citans Bonac. uni. Tract. d. 4. de oblig. be-
neficii. p. 3. n. 7. Monet. de distrib. quodid. p. 3. q. 4. n. 24.
(qui erant expres̄e tenent, id procedere; deberi
nimis hæredibus pro rata, etiam si terminus seu
dies solutionis non adveniret; ed quod in his & si-
milibus fructibus sua portio singulis diebus corre-
spondat) & alii apud Barb. juris Eccle. l. 5. c. 17. n. 75.
Idem de fructibus naturalibus vel industrialibus,
qui quotidie colliguntur, v.g. herbagia hortorum,
vectura navium, opera servorum &c. quod hi, for-
tè necdum percepti à beneficiato, debeantur, &
ad diem mortis usque debiri, cedant hæredibus,
tradit Lott. cit. n. 3. citans Caccialup. de pension. q.
25. n. 2.

2. Respondeo secundò: in resignatione in favo-
rem certa personæ hi fructus civiles pro rata tem-
poris debentur resignanti usque ad tempus acce-
ptationis. Lott. loc. cit. n. 33. Tond. loc. cit. n. 14.

3. Respondeo tertio: in resignatione in favorem
fructus naturales (quales dicuntur, quos natura
ipsa producit, absque eo quod hominis industria
aliquid operetur, aut saltem accedente parvā ho-
minis industria, ut poma, nuces, glandes, fænum,
fatus animalium &c.) Tond. loc. cit. n. 9. uti & mix-
tos (quales sunt, quos hominis industria & labor
coadiuvante natura producit, ut frumentum, vi-
num, oleum &c.) quemadmodum pendentes ad
hæredes tempore mortis non spectant ad hæredes, sed
vel ad Ecclesiam vel ad succes̄orem in beneficio,
ed quod clerici in vita æquiparetur usufructuarii,
qui tantum fructus jam collectos, & à solo separa-
tos faciunt suos, & ad hæredes transmittant.
Barb. cit. c. 17. n. 77. dicens sic communius teneri,
ac citius pro hac sententia præter multos alios

Navar. de reddit. Eccle. q. 2. monito 13. & cons. 7. sub tit.
de success. ab intestat. & cons. 3. de pecul. clericor. Beller.
disquisit. cleric. p. 1. tit. de bonis clericor. §. 12. Monet.
de distrib. p. 3. q. 4. n. 21. Bonac. ubi suprad. Item Tond.
loc. cit. n. 15. (magis tamen ex aliorum sententia,
cum ipse subdat n. 17. pendentes pro rata temporis
transmittuntur ad hæredes; quod sine dubio multo
magis procedit, quando agitur de fructibus indu-
striæ & labore per clericum acquisitis ad instar di-
stributionum quotidianarum, qua pertinet ad
hæredes clerici defuncti tam ex testamento, quam
ab intefato) Lott. loc. cit. n. 27. & 28. citans pro hoc
Calderin. cons. 2. n. 2. de pecul. cleric. Covar. var. resol.
l. 1. c. 15. n. 2. Tiraquell. de retract. convent. §. 5. gl. 4. ac
n. 29. dicens, id procedere, quomodounque tem-
pore mortis instare recollectio, ut Rota in Baren⁹
fructuum decif. 278. n. 2. p. 2. recent. ed quod jus illud
percipiendi fructus in defuncto est finitum, ante-
quam cedat solutionis tempus, ut Lott. n. 28. Ita hi
fructus pendentes adhuc tempore resignationis in
favorem admis̄a & acceptata integri spectant ad
resignatarium ob eandem rationem. Parif. l. 1. q. 6.
n. 8. citans pro hoc gl. Gemin. Franc. in c. si proper.
de script. in 6. Host. Card. &c. alios. in c. ult. de pecul.
cleric. Corsett. in singular. v. clericus. ac dicens haec
esse opinionem communem. Nihilominus sit
idem Parif. ib. opinionem contrariam Covaruvia
variar. resol. l. 1. c. 15. n. 12. quod etiam hi fructus pen-
dentes pro rata temporis sint dividendi (quomodo-
cum dicitur de civilibus) inter resignantem &
resignatarium; sive quod idem usque ad diem ad-
mis̄a & acceptata resignationis spectent ad resi-
gnantem, & post illum diem ad resignatarium esse
veriorem; præsertim in beneficiis curatis, vel re-
quirentibus residentiam propter ministerium,
quod Ecclesiæ exhibetur in earum regimine &
cura, aliisque divinis obsequiis. Pro hac eadem Co-
varuvia sententia (quamvis præcisè non faciat
mentionem fructuum pendentium) Barb. loc. cit. n.
75. citans Parif. de confident. q. 35. n. 49. Sarmient. dered-
dit. Eccl. l. 4. c. 6. n. 13. Molin. de primogen. l. 3. n. 11. n. 46.
Guttier. qq. canon. l. 1. q. 33. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. be-
neficium. §. 6. & p. 2. v. renunciario. §. 2. Molin. de iusfa-
tr. 2. d. 6. 35. n. 7. Garc. p. 2. c. 1. n. 97. Filiuc. qq. mor-
tom. 3. tr. 4. 1. 6. n. 44. &c.

4. Respondeo quartò: fructus tempore mortis à
solo separati, quamvis nondum exacti & in horreo
reconditi, quemadmodum spectant ad hæredes
beneficiati defuncti, & non ad succes̄orem in be-
neficio. Tond. loc. cit. n. 17. Lott. loc. cit. n. 23. citans
gl. in c. si proper. v. primi. anni. de script. in 6. Ferret.
conf. 2. 5. 6. n. 1. l. 2. Rot. decif. 761. n. 4. & 6. p. 2. diverso
contra Calderin. cons. 2. n. 2. de pecul. cleric. Surd.
conf. 333. n. 6. Card. conf. 110. &c. apud Barb. loc. cit. n.
76. Ita etiam hi fructus tempore resignationis ad-
mis̄a, & dati consensu à solo separati spectant ad
resignantem. Parif. cit. q. 6. n. 77. ubi resignatarius
non potest prætextu resignationis vendicare fru-
ctus ante consumum; quis aliud est resignare bene-
ficium, aliud fructus; unde si renunciant non potuit
habere fructus exactos aut maturos ante diem præ-
stiti consensus, quamvis resignatarius cooperit pos-
sessionem, tamen iste resignans poterit illos fru-
ctus petere ac vendicare; cum ad se spectent ratio-
ne dominii & resignationis; nam quod id tempus
fuit Dominus, adeoque fructus spectabant ad il-
lum, & satis est, quod illo tempore regiminis sint
maturati &c. Neq; his obstat videtur Bulla Juli
III. quæ incipit motu proprio, edita & publicata An-
no 1550.

no 1550. cuius meminit Sperellus in *decis. fori Eccles.* decif. 82. n. 13. *Navar.* in *sum. Bullar.* tit. de benef. fructibus non exactis apud Barb. loc. cit. n. 78. & quā, ut *ibid.* Barb. disponitur, fructus, ubi non spectant ad cameram truquam spolia, spectare ad successores, etiam quād maturati fuerint tempore beneficiati, dummodo realiter & cum effectu percepti non fuerint, & cum alii bonis non incorporati, etiam quād per beneficiatos non stererit, quo minus illos exegerit; imò etiam si pro eorum exactione omnem diligentiam, judicialiter agendo, adhibuerint &c. eo quād hāc Bulla non videatur recepta, ut quād ad regna Hispaniarum testatur *Garc.* p. 2. c. 1. n. 102. Item quād ad statum Mediolanensem n. 103, qualiter tamen hoc ipsum de non receptione illius in statu Mediolanensi elidat Rota, utiliter leges apud Barb. loc. cit. n. 80. uti & apud eundem *ibid.* n. 81. leges aliter, quid de fructibus exactis, non exactis, pendebitis, à solo separatis constituerit concilium Mediolanense, 7. tit. de fruct. Eccl.

Questio 248. An, & qualiter resignans post resignationem tenetur solvere pensiones beneficio resignato alias impositas?

1. Respondeo primō in genere; resignantem tandem ad peaciones, census, collectas & certa onera realia solvenda seu præstanta teneri, quamdui fructus beneficii percipit. *Barb. Jur. Eccl.* l. 3. c. 19. n. 151. Unde etiam si possessor beneficii post solutam à se pensionem cogatur fructus restituere (intellige quia posedit sine titulo canonico) penitentes jam solutas computata potest. *Barb. loc. cit.* *Parisi.* l. 1. q. 8. n. 43. citantes *Gig. conf.* 124. n. 1. Hinc

2. Respondeo secundō: purè seu simpliciter resignans post admissam resignationem non tenetur amplius solvere pensionem, alliā onera realia beneficio imposta. *Barb. loc. cit.* & depr. *Epp. p. 3. alleg.* 120. n. 1. citans *Gig. de pens.* q. 53. n. 2. *Bursat. conf.* 361. n. 4. &c. *Parisi.* loc. cit. n. 22. Pension siquidem impoeditur super fructibus beneficii, ut haber communis, adeoque, cūm resignans post admissam resignationem fructus percipere nequit amplius, præstat hoc onus reale deinceps non tenetur; cessaante in illo causa resignationis pensionis, quia est perceptio fructuum, cessabit quoque in illo obiugatio solvendi illam. *Barb. loc. cit.* *Parisi.* n. 2. Non fecit ac ea cessaat per mortem naturalem beneficiari, dum resignatione est mors civilis, & resignans dicitur mortua quodam beneficium. *Parisi.* n. 5. Porro in hoc casu simplicis resignationis tenetur successor in beneficio resignato eidem impositam pensionem solvere. *Parisi.* cit. n. 22. quia pensio super fructibus constituta est onus reale, sicut sunt decima, census & collecta, ut gl. *punct. inc.* nisi effent de probat. *Gemin.* & alii communiter in c. ult. de off. ordinari. in 6. adeoque transit cum ipsa re in singularem successorem & in possesseorem, qui pro pensione venit convenientius. *Parisi.* loc. cit. n. 30. & 31. citans c. si quis *Laius.* 16. q. 1. & c. 1. de solut. *Gig. de pens.* q. 43. & *conf.* 124. n. 1. *C. Parisi.* *conf.* 32. n. 2. & 36. vol. 4. & acceptante beneficium pensione gravatum viderit se obligare ad onera realia imposta beneficio. *Parisi.* n. 28. citans *Gig. de pens.* q. 51. *Caputac.* decif. 302. l. 2. Hinc etiam de stylo communis, dum impoeditur pensio aliqua in literis Apostolicis, apponuntur haec verba: per dictum modernum, vel ejus in eadem Ecclesia successorem. *Parisi.* cit. n. 32. ex *Bursat. conf.* 361. n. 12. vol. 1. &c. Quod si vero beneficium purè resignatum non conferatur statim, pensio ad-

veniente tempore solutionis debetur ex fructibus ab economo. *Parisi.* cit. q. 8. n. 23. citans *Gig. de pens.* q. 65. per tot. *Bursat. conf.* 361. n. 24. vol. 4. & n. 24. subdens in regno Neapolitano, cūm fructus interea spectent ad Cameram Apostolicam, hanc teneri solvere pensionem pro rata; in Gallia autem à tempore aperta regalia, leu à die vacationis Episcopatus usque ad subrogationem alterius non solvi pensionem, sed fructus integros solvi Regi.

3. Respondeo tertio: in resignatione in favorem post admissam resignationem à Superiore, & acceptatam à resignatario resignans liberatur onere solvendi pensionem. *Parisi.* loc. cit. n. 25. juncto n. 27. citans pro hoc Rot. in *Cesar August. vicaria S. Agidii.* *Roffinian.* de benef. c. 14. n. 26. &c. ita ut resignans ad effectum, ut ipse liberetur onere solvendi pensionem, debeat probare, resignatarium acceptasse resignationem. *Parisi.* n. 26. citans Rot. in *Gratianopol.* pens. 7. *Julii 1539.* *Bursat. conf.* 361. n. 26. *Sarn.* *decif.* 159 l. 1. &c. quia praesumitur mansisse in detentione, & regulariter acceptatio resignationis requiritur. *Parisi.* n. 27. Econtra resignatarius à tempore acceptata resignationis (quam probatur acceptasse, si confessus supplicationi. *Parisi.* n. 29.) habet onus solvendi pensionem. *Parisi.* n. 25. citans Rot. in *Prenestina pension.* 10. Febr. 1558. nam resignatarius possessor est legitimus in beneficio resignato. *Parisi.* loc. cit. n. 32. citans AA. communiter in c. n. 15. de præbend. & verbum successor omnes & quoscumque possessores comprehendit. *Parisi.* n. 33. ex C. *Parisi.* *conf.* 32. vol. 4. *Mandos.* in *reg. alt.* 33. q. 14. n. 11. &c. & resignatario à tempore præstiti consensu debentur fructus, adeoque ab eo tempore obligatus existit. *Parisi.* n. 30.

4. Respondeo quartō: illud, quod dictum, resignantem non teneri amplius solvere pensionem post resignationem admissam, & in resignatione in favorem post eandem acceptatam à resignatario ita ampliandum, ut procedat. Primo, etiam si confessus sit alias illi pensio beneficio imposta. *Parisi.* loc. cit. n. 9. dicens esse communem. Secundō etiam si resignans, qui confessus impositioni pensionis, promisisset alias sub fidejussione illam solvere, datā securitate bancharia per triennium vel plures annos, ut fieri solet in curia, adhuc post resignationem non tenetur solvere, & cautio illa bancharia exspirat, & fidejussiones non tenentur; cūm enim promiserit & obligari se ad solutionem pensionis, ut rector & Dominus beneficii & fructuum, cessante per resignationem beneficio, cessat dicta obligatio, iuxta c. cūm cessante, de appellat. *Parisi.* n. 10. dicens esse communem. Idem esse de eo, qui consentient impositioni pensionis obligasset se in forma Camera, & cum juramento, tradit *Parisi.* n. 11. citans *Bursat. conf.* 361. n. 1. & seq. vol. 4. testantem sic plures à Rota resolutum. Rationem etiam hujus subdit n. 13. quod obligatio in forma Camera non plus liget, quām actus ipse, cuius naturam sequitur, sicut & fidejussio & juramentum; adeoque licet in hoc obligatio sit personalis, tamen extinguitur cessante causā fructuum, dum, qui non habet fructus, pensionem solvere non potest, ut Ferter. *conf.* 139. n. 5. Econtra idipsum limitatur, nimis quod resignans etiam post admissam resignationem adhuc tenetur solvere pensionem. Primo si post resignationem se obligaret solvere pensionem, quia jam antiquitus erat imposta beneficio illi resignato, idque vi nova hujus obligationis, non enim prohibetur quis fidejubore pro alio, ac te-